

Samkommunen

Tid 17.11.2023 klo 11:22 - 11:41

Plats Louhikko

Ärenden

§	Rubrik	Sida
§ 10	Mötets konstituering och fastställande av röstlängd	3
§ 11	HRM:s slutgiltiga verksamhets- och ekonomiplan 2024–2026	4
§ 12	Projektplan för Vandaspåran	12
§ 13	Utredning till samkommunstämmen med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2022	15
§ 14	Redogörelse för bindningar	17
§ 15	Övriga ärenden	18

Närvarande

	Namn	Uppgift	Mer information
Present	Skult Eeva	Mötesrepresentant, Helsingfors	
	Pere Heli	Mötesrepresentant, Esbo	
	Vartiainen Samuli	Mötesrepresentant, Vanda	
	Masar Christoffer	Mötesrepresentant, Grankulla	
	Fred Tommi	Verkställande direktör	
	Pekkarinen Miikka	Ledande jurist	
	Nygård-Peltola Mia	Ordförande för styrelsen	
	Haapala Minna	Ekonomidirektör	
	Hahtala Riitta-Liisa	Kommunikationsdirektör	

Underskrifter

Eeva Skult
ordförande
Helsingfors

Miikka Pekkarinen
protokollförare

Heli Pere
samkommunsrepresentant,
Esbo

Christoffer Masar
samkommunsrepresentant,
Grankulla

Samuli Vartiainen
samkommunsrepresentant,
Vanda

Behandlade ärenden

10 - 15

Protokollet läggs fram offentligt HRM:s webbplats Protokollet läggs fram offentligt HRM:s webbplats
<https://www.hsy.fi/sv/hrm/beslutsfattande/>

Protokollet har undertecknats elektroniskt.

Samkommunen

§ 10

17.11.2023

Mötets konstituering och fastställande av röstlängd

Samkommunen 17.11.2023 § 10

Beslutsförslag

Samkommunsstämman beslutar

- a. konstatera städernas befullmäktigade representanter på samkommunsstämman och övriga mötesdeltagare och att mötet är lagligt och beslutsfört,
- b. anteckna grundavtalets bestämmelser gällande representanternas rösträtt på kommunstämman samt uppgöra och fastställa en röstlängd för kommunstämman,
- c. välja en av representanterna på kommunstämman till stämmans ordförande som kallar en protokollförare att uppteckna ett mötesprotokoll,
- d. anteckna att de befullmäktigade representanterna på stämman tillsammans med protokollföraren skriver under mötesprotokollet från stämman.

Beslut

Samkommunsstämman beslöt

- a. konstatera städernas befullmäktigade representanter på samkommunsstämman och övriga mötesdeltagare och att mötet är lagligt och beslutsfört,
- b. anteckna grundavtalets bestämmelser gällande representanternas rösträtt på kommunstämman samt uppgöra och fastställa en röstlängd för kommunstämman,
- c. välja Eeva Skult till ordförande för samkommunsstämman, som framkallade Miikka Pekkarinen som protokollförare för detta möte, samt
- d. anteckna att de befullmäktigade representanterna på stämman tillsammans med protokollföraren skriver under mötesprotokollet från stämman.

Bilagor

Röstlängd 17.11.2023

Samkommunen

§ 11

17.11.2023

HRM:s slutgiltiga verksamhets- och ekonomiplan 2024–2026

Styrelsen 13.10.2023 § 104

Föredragande
BeredareVerkställande direktör Tommi Fred
Ekonomidirektör Minna Haapala, tfn 050 451 0030

Allmänt

HRM:s samkommunstämman ska enligt kommunallagen godkänna samkommunens budget för följande år före utgången av det innevarande året. I samband med detta ska stämman också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

I budgeten och ekonomiplanen godkänns samkommunens operativa och ekonomiska mål och de ska utarbetas så att förutsättningarna för att sköta samkommunens uppgifter tryggas.

Enligt HRM:s grundläggande avtal ska medlemsstädernas utlåtanden om verksamhets- och ekonomiplanen begäras innan planen godkänns. HRM:s styrelse behandlade 16.6.2023 den preliminära verksamhets- och ekonomiplanen för 2024–2026 och beslutade att begära att medlemsstäderna avger utlåtanden om den senast 31.8.2023. Utlåtandena antecknades för kännedom i styrelsen 22.9.2023.

I utarbetandet av budgeten och ekonomiplanen har räntabilitetsmålet varit att den årliga räntabiliteten förbättras med i genomsnitt 1,5 procent.

Budgeteringen av försäljningsintäkterna beaktar ändringar i både verksamhetsvolymerna och verksamheten samt vattenförsörjningens och avfallshanteringens preliminära taxaförändringar.

Som den allmänna ändringen i kostnadsnivån för budgetåret 2024 har man använt 2 procent om ingen noggrannare prognos varit tillgänglig. Även för planåren 2025 och 2026 har man använt 2 procent som ändringen av kostnadsnivån om ingen noggrannare uppskattning varit tillgänglig.

Vattenförsörjningens och avfallshanteringens investeringar grundar sig på det 10-åriga investeringsprogrammet som HRM:s styrelse godkände i maj 2022.

Verksamhets- och ekonomiplanförslaget beaktar städernas utlåtanden och inkluderar preciseringar som orsakats av ändringar i HRM:s verksamhet och verksamhetsmiljö som skett under sommaren och hösten.

Mål

Målsättningen för och budgeteringen av HRM:s verksamhets- och ekonomiplan 2024–2026 grundar sig på strategin 2030 som HRM:s styrelse föreslagit och som samkommunstämman fattat beslut om i november 2022. Målsättningen och budgeteringen grundar sig också på ägarstyrningens mål i medlemskommunerna. De fyra tyngdpunkterna i den föreslagna strategin 2030 och de totalt tio strategiska mål som genomför dessa är följande:

- Miljöansvar: Kolneutral huvudstadsregion, i centrum för den cirkulära ekonomin och En ren Östersjö
- Förändringar i arbetslivet: Attraktiv och hållkraftig arbetsgivare och Kompetent personal som utvecklas
- Hållbar ekonomi: Effektiv och ekonomisk verksamhet och Balanserad ekonomi
- Invånarupplevelse: Ansvarsfulla tjänster som utvecklas, Tryggt dricksvatten och Verksamhet med omsorg om närmiljön

Verksamhet

Mängden vatten som pumpas till HRM:s nätverk beräknas öka mycket långsamt under planeringsperioden. Energibesparingen uppskattas även påverka kundernas vattenförbrukning, och på grund av detta har volymprognosen på vattenmängden som faktureras uppskattats nedåt för 2023. Mängden vatten som produceras under 2024 uppskattas uppgå till 95,0 miljoner m³ och den fakturerade vattenförsäljningen till 74,1 miljoner m³. Mängden avloppsvatten som behandlas vid avloppsreningsverk uppskattas uppgå till totalt 156,8 miljoner m³ under 2024.

År 2024 genomförs cirka 8,9 miljoner tömningar av avfallskärl vid kundfastigheter och mängden avfall som transporteras uppgår till cirka 363 000 ton. Cirka 194 000 ton avfall transporteras till Vanda Energis avfallskraftverk för energiutvinning. Cirka 227 000 ton avfall behandlas vid det ekoindustriella centret i Kärningmossen.

Personal

Det kvantitativa personalbehovet har bedömts i personalplanen för 2024–2026. Den genomsnittliga personalmängden i planen är sammanlagt 842,7 årsverken för 2024.

Driftsekonomi

HRM:s verksamhetsintäkter uppgår till 446,3 miljoner euro år 2024, vilket är 26,1 miljoner (6,2 %) mer än i prognosen 2023. Budgeteringen av försäljningsintäkterna beaktar ändringar i verksamhetsvolymerna och prisförändringar.

Volymen av fakturerat vatten har minskat under flera år i rad. Nolltillväxt prognostiseras för början av verksamhets- och ekonomiplanens giltighetstid, följt av en måttlig förändring för planåren; totalt 0,5 procent för perioden 2024–2026. En total höjning med 8 procent föreslås för vattenförsörjningens bruksavgifter för budgetåret och en motsvarande höjning med 5 procent för planåren, med ett inflationsantagande på 2 procent. I enlighet med strategimålen har viktningen av avgifterna för vattenförsörjningen justerats för att bättre motsvara principen att förorenaren betalar, och ändringen kommer att genomföras i etapper. En total höjning med 13 procent föreslås för grundavgifterna för budgetåret. Motsvarande höjningar för planåren är 9 procent. Den främsta orsaken till avgifternas realhöjningar är ökade finansiella kostnader, försäkringspremier och kemikalier. Inflödet av anslutningsavgifter har minskat avsevärt i takt med att byggandet i huvudstadsregionen har tynat. Anslutningsavgiftens enhetspris höjs så att avgifterna på ett bättre sätt täcker kostnaderna för nybyggande. Den ersättning som städerna betalar för dagvatten i allmänna områden fortsätter inom ramen för avtalet och uppgår till 7,2 miljoner euro per år.

Fastigheternas avfallsavgifter höjs med 3,5 procent. Kärningmossens och Sortti-stationernas priser förblir huvudsakligen oförändrade, men Sortti-stationerna får en ny prislista för ansvar i andra hand (TSV). TSV-priserna innefattar vissa höjningar. HRM reserverar en möjlighet till innehavare av bostadsfastigheter och andra aktörer som beslutet kan påverka att yttra sig

för beredningen av avfallstaxan. Avfallshanteringsens verksamhetsintäkter uppskattas öka något under verksamhets- och ekonomiplanens giltighetstid. Under 2024 kommer totalinkomsten delvis att utökas av den utvidgade separata insamlingen av bioavfall för fastigheter med 1–4 lägenheter. Priserna har preliminärt beräknats med en årlig höjning på 3,5 procent, vilket ökar verksamhetsintäkterna för alla år. Priserna på metall och el är förknippade med mycket osäkerhet, vilket påverkar inkomsterna från dem. För verksamhets- och ekonomiplanperioden konkurrensutsattes behandlingen av slagg på ett nytt sätt, och i fortsättningen kommer alla slaggprodukter att utnyttjas utanför det ekoindustriella centret i Kärtingmossen. Detta medför en extra kostnad på cirka 0,5 miljoner euro, eftersom slagg inte längre kan utnyttjas likt tidigare år i det ekoindustriella centrets strukturer. Å andra sidan får HRM intäkter från den metall som separeras från slagg. Som helhet förblir kassaflödet från behandlingen av slagg positivt. Deponigas beräknas minska årligen med cirka 5 procent och därmed minska HRM:s egen elproduktion. Å andra sidan kommer mängden biogas att öka i och med projektet gällande rötresten för jordbruket, vilket medför extra inkomster i slutet av verksamhets- och ekonomiplanperioden år 2026.

Kommunandelar från medlemskommunerna utgör cirka en procent av HRM:s verksamhetsintäkter. Med kommunandelar täcker man de verksamhets- och kapitalkostnader inom region- och miljöinformation och klimatinformationen som inte kan täckas med intäkter från serviceproduktionsförsäljningen och produktfinansieringarna. Kommunandelarna som faktureras år 2024 uppgår till 4,7 miljoner euro, med en tillväxt på 4,5 procent från det föregående året. Det kumulativa överskottet på cirka 0,62 miljoner euro enligt 2023 års resultatprognos har riktats till fullo till planperioden.

HRM:s rörelsekostnader uppgår till 212,7 miljoner euro år 2024, vilket är 7,0 miljoner mer än i 2023 års prognos. Budgeteringen av rörelsekostnaderna beaktar ändringar i verksamheten och de mest betydande kända kostnadsändringarna. År 2024 består cirka 54 procent av rörelsekostnaderna av inköp av tjänster, såsom inköp av avfallstransporttjänster, IT-kostnader, experttjänster och bygg- och underhållstjänster. Personalkostnader står för cirka 26 procent, materialinköp för 16 procent och övriga kostnader för 4 procent. Personalkostnaderna innefattar löneavtalets inverkan på 3,7 procent för 2024 och 3,11 procent för andra år.

Verksamhetsbidraget som uppstår som skillnaden mellan verksamhetsintäkterna och -kostnaderna uppgår till 235,6 miljoner (52,8 %) under budgetåret 2024, medan den enligt prognosen uppgår till 216,6 miljoner (51,6 %) år 2023. Skillnaden beror till stor del på försäljningsintäkternas uppskattade tillväxt år 2024. Taxaförändringar har en positiv inverkan på försäljningsintäkterna under planperioden. Under planåret 2025 förbättras verksamhetsbidraget och uppgår till 253,7 miljoner (54,3 %), och år 2026 till 273,4 miljoner (55,8 %).

År 2024 är nettofinansieringskostnaderna 84,7 miljoner. Av räntekostnaderna är 58,8 miljoner euro räntor som betalas ut till medlemskommunerna för etableringslån. Grundkapitalräntan som medlemskommunerna började ta ut år 2021 uppgår till 1,0 procent åren 2023–2024 och till 1,5 procent från och med år 2025. I avkastningen på investeringar har budgeterats dividendinkomster på 300 000 euro för 2024–2026 från Uudenmaan Voima Oy. Under planperioden ökar nettofinansieringskostnaderna och uppgår till 91,0 miljoner euro år 2025.

Årsbidraget som uppstår efter verksamhetsbidraget och finansieringsposterna visar de internt tillförda medel som efter löpande

utgifter blir kvar för investeringar och amorteringar på lån. År 2024 är årsbidraget 150,9 miljoner euro medan investeringarna och amorteringarna på lån uppgår till totalt 325,9 miljoner. Särskilt på nivån planerad för finansieringen av vattenförsörjningens investeringar måste nytt externt lån på ett belopp på totalt cirka 489 miljoner euro tas under hela planperioden.

Efter avskrivning av de bestående aktiva (anläggningstillgångar) som dras av från årsbidraget uppvisar budgetårets resultat ett överskott på 0,8 miljoner euro år 2024, ett överskott på 9,6 miljoner år 2025 och ett överskott på 27,8 miljoner år 2026.

Investeringar

Vattenförsörjningens och avfallshanteringens investeringar grundar sig på det 10-åriga investeringsprogrammet som HRM:s styrelse godkände i maj 2022. År 2024 uppgår investeringarna till totalt 208,7 miljoner euro, varav 184,0 miljoner är vattenförsörjningens investeringar och 21,9 miljoner avfallshanteringens.

Färdigställandet av Blombackens avloppsreningsverk sänker vattenförsörjningens totala investeringar under planåren till genomsnittligt cirka 180 miljoner euro per år. Färdigställandet av Blombackens avloppsreningsverk sänker vattenförsörjningens totala investeringar under planåren till genomsnittligt cirka 184 miljoner euro per år. Nivån på vattenförsörjningens investeringar förblir dock hög under planperioden huvudsakligen på grund av den fortsättningsvis höga nivån på medlemskommunernas infrastrukturinvesteringar. I synnerhet stora spårprojekt ökar storleken på dessa investeringar. Detta påverkar i synnerhet kostnaderna för flytt av ledningar (korg 3) och delvis kostnaderna för nätverkens saneringsinvesteringar (korg 10). Kronbroarnas och Fiskehamnens spårvägsprojekt fortsätter under planperioden och dessa är typiska exempel på periodens spårprojekt. Dessutom är man förberedd på flytt av ledningar som stadsbanan i Esbo orsakar. Som ett nytt projekt är man också förberedd på byggandet av Vandaspåran. Den planläggningsenliga utvidgningen av områdesnätverket (korg 1) förblir på en stabil hög nivå.

Eftersom stadsbaserade investeringar förblir stora har HRM:s vattenförsörjning varit tvungen att anpassa investeringar genom att skjuta upp vattenförsörjningsbaserade projekt. Trots detta förblir även vattenförsörjningsbaserade investeringar på en relativt stabil nivå. Höjningen av kapacitet och totalrenoveringen vid Långforsens vattenreningsverk fortsätter inom vattenreningens saneringsinvesteringar.

Inom vattendistributionens nyinvesteringar (korg 8) förstärks bland annat vattendistributionen i riktning mot Aviapolis-området. Inom avloppsnätets nyinvesteringar (korg 9) i området kring Aleksis Kivis gata utförs betydande förnyelser av avloppsnätet. I detta ingår även separering av det kombinerade avloppssystemet. Det största objektet inom glesbygdsområdet (korg 2) är Reuna. Stora stadsbaserade saneringar (korg 10) genomförs utöver ovan nämnda stora spårprojekt särskilt i Helsingfors, där man bygger ett flertal matarleder. Den största av dessa är byggnadsarbetet på Mannerheimvägen som pågår för närvarande.

Lokaltjänstbaserade investeringar siktar enligt strategin på ansvarsfulla tjänster som utvecklas och på att förbättra dessa. Dessutom centrerar de den cirkulära ekonomin. Investeringarna planeras så att de svarar på kundgruppernas långsiktiga behov. Under budgetåret slutförs VVS-saneringen av depåbyggnaden vid avfallsservicecentralen i Stensböle och det byggnadstekniska saneringsarbetet vid Kånala Sortti-station. I enlighet med investeringsprogrammet utförs det dessutom årligen mindre

sanerings-, reparations- och kompletteringsarbeten vid Sortti-stationerna och avfallsservicecentralen i Stensböle för att upprätthålla fastigheternas funktionalitet och säkerhet. Sortti-stationerna är överbelastade under städningssäsongerna på våren och hösten och därför söker vi aktivt nya byggplatser för Sortti-stationer. Vi är beredda att starta byggandet av en ny Sortti-station i slutet av planperioden. Dessutom genomförs årliga upphandlingar av utrustning för de lokala tjänsterna, såsom upphandling av pallar och pressar för Sortti-stationerna.

Under budgetåret utförs tätning och grönbyggande på ytan av den stängda avstjälningsplatsen i Käringmossen. Dessutom kommer byggandet av gasuppsamlingssystem att fortsätta i slutförvaringsområdena. Under budgetåret inleds byggandet av en gasklocka avsedd för lagring av gas. Gasklockan gör det möjligt att optimalt lagra och utnyttja gasen som uppkommer i Käringmossen så att gasen är tillgänglig då behovet av energi är som störst. Med dessa investeringar strävar man efter att förhindra okontrollerade gasutsläpp och effektivt omvandla deponigas till energi vid gaskraftverk samt främja biologisk mångfald genom att ytbehandla avstjälningsplatser och omvandla dem till ångar. Käringmossens område har ett eget gaskraftverk och ett el- och värmeöverföringsnät. Utöver elproduktionen förbättras Käringmossens energieffektivitet och -säkerhet genom investeringar i el- och värmeöverföringssystem som säkerställer självförsörjningen av el- och värmeproduktionen i området och effektivt utnyttjande av bränslen även vid störningar.

För behandlingen av lak- och dagvatten i Käringmossens område förbereder man sig under budgetåret i de behandlingstjänstbaserade investeringarna främst att genomföra ett nytt småskaligt filtreringssystem som siktar på rening av dagvatten. Vi är förberedda på rörarbeten i anknytning till dagvattenrör och en ökning av vattnets utjämningskapacitet i slutet av planperioden. Under budgetåret kommer projektet som möjliggör användningen av rotat bioavfall från biogasanläggningen som gödsel att fortsätta. Dessutom gör man nödvändiga anskaffningar för att genomföra investeringen. I den första fasen beräknas projektet gällande rötresten för jordbruket öka de investeringskostnader som uppskattats i investeringsprogrammet 2023-2032. Kostnaderna uppskattas dock jämnas ut sig under planperioden, eftersom miljöministeriet har 29.6.2023 beviljat projektet investeringsstöd på högst 4,36 miljoner euro för återvinning av näringsämnen. Stöd finns tillgängligt till fullo, dvs. 40 procent av investeringskostnaderna, om projektet slutförs och kostnaderna uppstår under stödets giltighetstid senast 30.11.2025. Att styra rötresten till användning inom jordbruket främjar återvinningen av näring, utnyttjar slam på ett hållbart sätt och ökar produktionen av biogas. Dessutom har man förberett sig att under budgetåret effektivisera reningen av frånluften från komposteringsanläggningen och genomföra årliga underhålls- och utvecklingssaneringar av behandlingsanläggningar för bioavfall. Med investeringarna eftersträvas på så sätt både effektivare verksamhet och så oskadlig behandling av avfall som möjligt i området.

Avfallshanteringen ansvarar för behandlingen och slutdeponeringen av aska som klassificerats som farligt avfall från avfallskraftverket i Vanda. Efter att den för närvarande använda askcellen T1 blir full, vilket uppskattas ske år 2024, ska den nya askcellen T2 vara i bruk. Under 2023 färdigställs T2-askcellens stom- och tåtkonstruktioner. Under budgetåret och planperioden fortsätter man bygga T2-cellen genom att genomföra cellens takstruktur och strukturer för överföring av aska. Dessutom förbereds stängningen av den gamla cellen T1. Återvinning av avfall förutsätter fungerande behandlings- och lagringsfält för avfall. Under budgetåret och planperioden genomförs fältkonstruktioner som

återvinningsverksamheten, underhållet av avfallskärl och EKOMO-verksamheten förutsätter i både Karingmossen och Sjöskog. Liksom tidigare år utnyttjar fältens konstruktioner den slagg från avfallskraftverket som HRM ansvarar för. Utnyttjandet av slagg stöder strategins åtgärd att främja användningen av återvunnet material i den egna verksamheten.

Dessutom fortsätter man det ekoindustriella centrets sanerings- och energieffektiviseringsåtgärder i de behandlingstjänstbaserade investeringarna. Med dessa åtgärder ersätter man föråldrade system och byggnader som nått slutet av sin livslängd och säkerställer processernas funktionalitet. Utvecklingen av avfallshanteringens stöder planering på lång sikt och därtill relaterade investeringar i syfte att förbättra miljöns tillstånd, öka resurseffektiviteten och främja användningen av förnybar energi. Vi är färdiga att i slutet av planperioden stödja regionens fossilfria energiproduktion (sol, vind) i enlighet med riktlinjerna i separat godkända affärsmodeller. Dessutom är vi förberedda på den årliga upphandlingen av utrustning för behandlingstjänsterna.

Avfallshanteringens övriga investeringar syftar främst till att förbättra kundupplevelsen, den miljöansvariga verksamheten och verksamhetens effektivitet. Investeringarna innefattar transportservicebaserade investeringar förknippade med fastighetsspecifik insamling av avfall och andra investeringar som stöder avfallshanteringens verksamhet, såsom upphandling av informationssystem. Under budgetåret och planperioden fortsätter man anskaffningen av avfallskärl när sorteringsskyldigheten utökas till små fastigheter med 1–4 bostäder. Dessutom investerar man i att utöka lagerutrymmet i den s.k. kärllhallen i Sjöskog och i operativa IT-system för avfallshantering, varav logistiksystemet för transporttjänster (Kuitu-projektet) är det mest betydande. Vi är förberedda på markanskaffning för en ny Sortti-station i slutet av planperioden.

Finansiering

Etableringslånen från HRM:s medlemskommuner uppgår till totalt 1,1 miljarder euro. Utöver dessa har HRM enligt prognosen tagit långfristigt lån från utomstående finansinstitut cirka 718 miljoner euro vid slutet av 2023 om 2023 års internt tillförda medel och investeringar realiserar enligt årsprognosen.

De internt tillförda medlen räcker inte till att täcka samkommunens investeringsnivå och låneamorteringarna, och på grund av detta är man tvungen att ta nytt externt lån på totalt 489 miljoner euro under planperiodens samtliga år, beroende på investeringsnivån som realiserar. Under planperioden amorteras totalt cirka 377 miljoner euro på lån, varav 96 miljoner är amorteringar på medlemskommunslån. Den totala mängden långfristigt lån som tagits från utomstående är cirka 938 miljoner euro vid slutet av planperioden. Den kontinuerligt växande storleken på lån orsakar allt mer tryck på HRM:s ekonomi i och med växande utlåningsräntor och amorteringar.

Samkommunens finansiering styrs av de årliga riktlinjerna och bindande bestämmelserna i budgeten och av finansieringspolicyn som samkommunstämman godkände 26.5.2023 och som trädde i kraft 1.6.2023. Finansieringspolicyn omfattar principerna för samkommunens finansiering och därtill relaterad riskhantering, principerna om ränteskydd och principerna om placering av kontanta tillgångar.

Med ränteskyddet eftersträvas en stabil och förutsägbar nivå på finansieringskostnaderna. Man kan skydda sig mot ränterisk genom att binda en del av lånen till fasta räntor, genom fördelning av lånetiden eller genom ränteswappar, ränteoptioner och kombinationer av dessa. Syftet med att använda derivat är att kontrollera ränterisken i låneportföljen. Med

andra ord kan derivat endast användas för säkringsändamål. I enlighet med samkommunens finansieringspolicy ligger graden av skydd som eftersträvas för låneportföljen (exklusive medlemskommunslån) mellan 40 procent och 80 procent.

I den nya strategin är en balanserad ekonomi ett betydande fokusområde. Utvecklingen av rörelsekostnaderna har granskats noggrant. Att balansera ekonomin förutsätter utöver ett produktivhetsprogram även att kundavgifter höjs inom båda branscherna.

På grund av stora investeringar inom de närmaste åren försvagas HRM:s självförsörjningsgrad ännu mer under planperioden, men förbättras i slutet av perioden och uppnår 25,9 procent i slutet av 2026. I det senaste bokslutet var självförsörjningsgraden 27,0 procent. Överskotten för 2025 och 2026 ökar måttligt det egna kapitalet, men tillväxten av främmande kapital på grund av den externa lånefinansiering som behövs för att finansiera planerade investeringar försvagar självförsörjningen fram till 2025.

Beslutsförslag (TF)

Styrelsen beslutar att föreslå till samkommunstämmen att samkommunstämmen

a. godkänner Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänsters verksamhets- och ekonomiplan för 2024–2026 enligt bilagan,

b. beslutar att befullmäktiga styrelsen att ta ett nytt långfristigt lån på högst 184 000 000 euro inom ramen för budgeten för 2024,

c. fattar beslut om budgetårets bundna anslag enligt följande:

- Vattenförsörjningens rörelsekostnader 124 385 000 euro,
- Vattenförsörjningens investeringskostnader (netto) 184 000 000 euro,
- Avfallshanteringens rörelsekostnader 87 108 000 euro,
- Avfallshanteringens investeringskostnader (netto) 21 875 000 euro.

Beslut

Styrelsen fattade beslut enligt förslaget.

Dessutom önskar styrelsen att samkommunstämmen beslutar att bevara finansieringen oförändrad när det gäller region- och miljöinformation.

Samkommunstämmen 17.11.2023

686/02.020.200.2000/2023

Behandling

Eeva Skult, representant för Helsingfors samkommunstämma, föreslog med stöd av Heli Pere, representant för Esbo samkommunstämma, att punkt a i förslaget till beslut ändras till "godkänner Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänsters verksamhets- och ekonomiplan för 2024–2026 och budgeten till övriga delar, men den återlämnas för beredning till den del som gäller anslag för och finansiering av region- och miljöinformation så att beslutet om dessa fattas av en extra samkommunstämma som hålls i december 2023,".

Ändrat förslag till beslut

Samkommunstämmen

a. godkänner Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänsters

verksamhets- och ekonomiplan för 2024–2026 och budgeten till övriga delar, men den återlämnas för beredning till den del som gäller anslag för och finansiering av region- och miljöinformation så att beslutet om dessa fattas av en extra samkommunstämma som hålls i december 2023,

b. beslutar att befullmäktiga styrelsen att ta ett nytt långfristigt lån på högst 184 000 000 euro inom ramen för budgeten för 2024,

c. fattar beslut om budgetårets bundna anslag enligt följande:

- Vattenförsörjningens rörelsekostnader 124 385 000 euro,
- Vattenförsörjningens investeringskostnader (netto) 184 000 000 euro,
- Avfallshanteringens rörelsekostnader 87 108 000 euro,
- Avfallshanteringens investeringskostnader (netto) 21 875 000 euro.

Beslut

Samkommunstämman fattade beslut enligt det ändrade förslaget till beslut.

Bilagor

- Slutgiltig verksamhets- och ekonomiplan 2024–2026

Samkommunen

§ 12

17.11.2023

Projektplan för Vandaspåran

Styrelsen 13.10.2023 § 105

Föredragande
BeredareVerkställande direktör Tommi Fred
Vattenförsörjningens sektorchef Mari Heinonen, tfn 050 320 3909**Projektets bakgrund och genomförandebehov**

Vandaspåran är en cirka 19 km lång spårvägslinje som går från Helsingfors-Vanda flygplats via Jumbo och Dickursby till Håkansböle och därifrån via Västerkulla till metrostationen i Mellungsbacka. Enligt markanvändningsprognosen förväntas totalt 60 000 nya invånare och 30 000 nya arbetsplatser längs rutten före 2050. Enligt uppskattningar är den våningsareal som krävs för byggandet mer än 3 miljoner kvadratmeter våningsyta för boende och mer än 1,6 miljoner kvadratmeter våningsyta för byggande av arbetsplatser.

Vanda stadsfullmäktige beslutade vid sitt möte 22.5.2023 om genomförandet av den första snabbspårvägslinjen i Vanda med rösterna 41–26. Helsingfors stadsfullmäktige godkände genomförandet av sin andel 27.9.2023.

Kostnaden för byggandet av spårvägen i Vanda uppgår till 606 miljoner euro. Avsikten är att statens MBT-bidrag täcker 30 procent av kostnaderna, dvs. cirka 177 miljoner euro. MBT-bidragen gäller inte HRM:s andel. Helsingforsregionens MBT-avtalsförhandlingar pågår. Statens finansieringsandel förväntas bekräftas i och med avtalet. Enligt beslutet från Vandas fullmäktige kan inte byggandet av spårvägen inledas förrän efter att statens finansieringsandel har bekräftats. För HRM:s projektplan kommer byggandet att aktiveras efter att MBT-avtalet har undertecknats.

Vandaspåran-projektet kommer att omfatta andra jordbyggnads-, gatubyggnads- och kommunaltekniska arbeten längs förbindelsen. Dessa byggarbeten är relaterade till utvecklingen av den omgivande markanvändningen och förbättringen av kommunaltekniken i områdena.

Projektet orsakar betydande och omfattande flytt av vattenförsörjningens ledningar och samtidigt utförs också andra sanerings- och investeringsarbeten som är nödvändiga för HRM:s vattenförsörjningsnät inom entreprenadområdena. Dessutom kommer tillfälliga vattenförsörjningsarrangemang att byggas under arbetet för att trygga vattenförsörjningstjänsterna.

Vattenförsörjningens planer och genomförande

I samband med projektet utarbetas planer relaterade till flytt av vattenförsörjningens ledningar och andra vattenförsörjningsarrangemang. Planerna baseras på förhandsplaner som utarbetats av HRM och preliminära byggnadsplaner som utarbetats av en konsult. Dessa planer

tar hänsyn till vattenförsörjningens behov med helheter som är optimerade med tanke på livscykeln. Vid sidan om flytt av ledningar bygger man också tillfälliga vattenförsörjningsarrangemang för den tid som arbetet pågår. Genomförandeplaner utarbetas under ledning av HRM som också godkänner dem.

Vandaspåran genomförs med alliansmodellen. Utredningen av HRM:s projektformat för alliansen pågår för närvarande. HRM:s uppgifter omfattar bland annat nätverksteknisk övervakning, anslutnings- och stängningsarbete som hör till HRM:s ansvar och mottagning av nätverket.

Kostnader

Enligt den kostnadskalkyl som utarbetats för Vandaspåran-projektet och vattenförsörjningens andra relaterade projektkostnader uppgår vattenförsörjningens kostnader till cirka 57 miljoner euro (moms 0 %) för HRM.

I enlighet med det preliminära förslaget i kt-avtalet mellan HRM och medlemskommunerna fördelas kostnaderna för sådana flytt av ledningar som härrör från ett behov förknippat med städernas projekt enligt ledningarnas ålder mellan projektet och HRM, i vilket fall HRM:s andel är 2,5 procent per ledningens användningsår efter de första 10 användningsåren.

Vattenförsörjningens kostnader presenteras i projektplanen.

Tidtabell

Starten av byggarbetet föregås av en konkurrensutsättningsfas från hösten 2023 till våren 2024, varefter byggandet kan inledas. Målet är att börja trafikera spårvägen år 2029 efter en femårig bygg- och testfas.

Enligt 8 § 14 punkten i HRM:s förvaltningsstadga godkänner styrelsen projektplaner för vattenförsörjnings- och avfallshanteringsnät, anläggningar, byggnader, konstruktioner, utrustning och jordbyggnadsprojekt, såvida uppgiften inte hör till samkommunsstämman, och fastställer de gränser inom vilka en tjänsteinnehavare ska fatta beslut i dessa frågor.

Om projektplanens preliminära kostnadskalkyl utan mervärdesskatt överstiger 30 miljoner euro ska den överlämnas till samkommunstämman för godkännande (samkommunstämmans beslut 9.10.2009 § 11).

Beslutsförslag (TF)

Styrelsen beslutar att

a. föreslå samkommunstämman att stämman godkänner projektplanen för Vandaspåran-projektet på så sätt att projektkostnaderna inte överstiger 57 miljoner euro på 2022 års prisnivå (moms 0 %, inklusive tidigare överenskomna förberedande och relaterade arbeten för genomförandefasen),

b. befullmäktiga vattenförsörjningens sektorchef att göra vattenförsörjningens upphandlingar och beställningar gällande Vandaspåran och avtala om eventuella tilläggs- och ändringsarbeten. Beslut om eventuell anslutning till alliansen fattas separat av HRM:s styrelse,

c. upphandlingen av SPKA konkurrensutsätts av HRM som en separat upphandling,

d. uppmana Vanda stad att ta hand om huvudbeställarens uppgifter,

såsom tillräcklig övervakning av byggarbetet och uppföljning av planering, genomförande och kostnader, kontroll av kostnader och rapportering till HRM på ett gemensamt överenskommet sätt.

Beslut Styrelsen fattade beslut enligt förslaget.

Samkommunen 17.11.2023 § 12
1020/00.01.013.0132/2023

Beslutsförslag Samkommunstämmen beslutar att godkänna projektplanen för Vandaspåran-projektet på så sätt att projektkostnaderna inte överstiger 57 miljoner euro på 2022 års prisnivå (moms 0 %, inklusive tidigare överenskomna förberedande och relaterade arbeten för genomförandefasen).

Beslut Samkommunsstämman fattade beslut enligt förslaget.

Bilagor

- Projektplan för Vandaspåran

Samkommunen

§ 13

17.11.2023

Utredning till samkommunstämmen med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2022

Styrelsen 22.09.2023 § 95

Föredragande
BeredareVerkställande direktör Tommi Fred
Ledande jurist Miikka Pekkarinen, tfn 040 743 2542

Enligt 35 § i HRM:s förvaltningsstadga ansvarar revisionsnämnden och revisorn för samkommunens externa kontroll. Bestämmelser om revisionsnämndens beredning till samkommunsstämmen finns i 43 § i förvaltningsstadgan; revisionsnämnden ska i utvärderingsberättelsen framställa till styrelsen och samkommunstämmen ett förslag på åtgärder som nämndens beredning och revisionsberättelsen föranleder.

Samkommunstämmen beslutade på sitt möte 26.5.2023 § 2 att anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2022 för kännedom och bad styrelsen att överlämna sin utredning om utvärderingsberättelsen till samkommunstämmen.

Utredningen som utarbetats för samkommunstämmen har bifogats till detta ärende.

Beslutsförslag (TF)

Styrelsen beslutar att

a. ge samkommunstämmen en utredning enligt bilagan med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2022 och

b. föreslå samkommunstämmen att den antecknar för kännedom styrelsens utredning, presenterad i bilagan.

Beslut

Styrelsen fattade beslut enligt förslaget.

Samkommunen 17.11.2023 § 13
986/00.01.013.0132/2023

Beslutsförslag

Samkommunstämmen beslutar att anteckna för kännedom styrelsens utlåtande enligt bilagan med anledning av revisionsnämndens utvärderingsberättelse för 2022.

Beslut

Samkommunsstämmen fattade beslut enligt förslaget.

Bilagor

- Bilaga, Utredning för revisionsnämndens utvärderingsberättelse om HRM:s verksamhet och ekonomi år 2022

Samkommunen

§ 14

17.11.2023

Redogörelse för bindningar

Revisionsnämnden 22.08.2023 § 59

Beslutsförslag (pj) Revisionsnämnden behandlar de nya och kompletterade redogörelserna för bindningar, godkänner dem för publikation på HRM:s webbplats och skickar dem till samkommunstämman för kännedom.

Beslut Revisionsnämnden behandlade redogörelserna för bindningar från styrelsesuppleant Mikko Hurskainen, suppleant Sini Juuti och styrelseledamot Ville Laakso och godkände dem för publikation och vidare för att skickas till samkommunstämman för kännedom.

Samkommunen 17.11.2023 § 14
417/00.01.013.0133/2023

Redogörelserna för bindningar har publicerats i registret över redogörelse för bindningar på [HRM:s webbplats](#).

Beslutsförslag Samkommunstämman antecknar redogörelserna för bindningar för kännedom.

Beslut Samkommunsstämman fattade beslut enligt förslaget.

Samkommunen

§ 15

17.11.2023

Övriga ärenden

Samkommunen 17.11.2023 § 15

Esbo stad föreslår att samkommunstämmans uppmanar samkommunens styrelse att ta hänsyn till observationerna i sitt yttrande om Esbos verksamhets- och ekonomiplan om att

- balansera ekonomin och dämpa skuldsättningen,
- hitta sätt att nå centrala mål, och
- hålla sig till de investeringar och grundläggande funktioner i investeringsplanen som är relaterade till uppgifterna i enlighet med det grundläggande avtalet.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 10, § 14, § 15

BESVÄRSFÖRBUD FÖR ETT BESLUT SOM GÄLLER BEREDNING ELLER VERKSTÄLLIGHET

Enligt § 136 i kommunallagen kan kommunalbesvär inte anföras över följande beslut, eftersom de endast gäller beredning eller verkställighet.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 11, § 12, § 13

BESVÄRSANVISNING

Ändring söks i detta beslut som fattats av HRM:s samkommunsstämma med ett **kommunalbesvär**.

Rätt att anföra besvär

Ändring får sökas i ett beslut av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (*part*) och
- Helsingfors, Esbo, Grankulla eller Vanda stad (*HRM:s medlemsstad*) och en person, sammanslutning, anläggning eller stiftelse som enligt 3 § i kommunallagen (410/2015) är en medlem av en av dessa städer (*medlem*).

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfående av beslutet.

Besvär ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

En *part* anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid delgivning på vanlig elektronisk väg anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas.

HRM:s medlemsstad eller dess medlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet finns tillgängligt i det allmänna datanätet (www.hsy.fi).

Delgivningsdagen räknas inte in i besvärstiden. Om besvärstidens sista dag är en helgdag, lördag, självständighetsdag, första maj, julafton eller midsommarafton, fortsätter besvärstiden ännu följande vardag.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i oriktig ordning,
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- beslutet annars strider mot lag.

Den ändringssökande bör lämna in orsakerna för besväret hos besvärsmyndigheten innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol:

Besöksadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

Postadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

Telefonnummer: Kundtjänst/registratorskontoret 029 56 42069 (mån.–fre. kl. 8.00–16.15)

Fax: 029 56 42079

E-post: helsinki.hao@oikeus.fi

Växel: 029 56 42000

Besvär kan även anföras i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Besvärets form och innehåll

Besvär ska anföras skriftligen. Även en elektronisk handling uppfyller kraven på skriftlig form. I besvärsskriften ska följande anges:

- 1) det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet),
- 2) till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena), de grunder på vilka ändring yrkas,
- 3) vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

- 1) det beslut i original eller kopia i vilket ändring söks genom besvär,
- 2) intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- 3) de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Domstolsavgift

Av den som har inlett saken tas en domstolsavgift ut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Enligt lagen om domstolsavgifter och justitieministeriets förordning (1122/2021) uppgår domstolsavgiften för ärenden som har inletts vid förvaltningsdomstolen till 270 euro, om inte förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för den ändringssökande.

Protokoll

Bilagor och utdrag ur protokollet som gäller beslutet kan begäras från HRM:s registratorskontor:

Postadress: PB 100, 00066 HRM

Besöksadress: Ilmalatorget 1, 00240 Helsingfors

E-postadress: kirjaamo@hsy.fi

Telefonnummer: 09 1561 2010

Registratorskontoret är öppet från måndag till fredag kl. 8.30–15.30.